

Folk om Longyearbyen som fysisk ramme

Fokusgruppe 07
Åpen for alle

JUNI 2020

Bakgrunn

Våren 2020 utførte LPO Arkitekter i Longyearbyen i samarbeid med Svalbard Social Science Initiative (SSSI) et prosjekt for å finne ut hvordan Longyearbyens innbyggere oppfatter og bruker byen, og hvilke behov og ønsker de har for stedet.

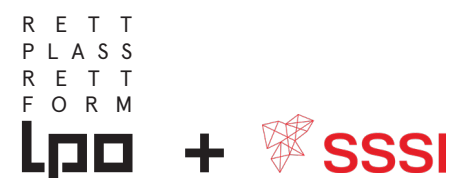
Målet var å få fram ulike stemmer og slik bidra til et kunnskapsgrunnlag om byen og samfunnet som kan fungere som et fundament for framtidig utvikling av byen vår.

Prosjektet inngår i en behovskartlegging som er en del av det selvinitierte prosjektet **Rett Plass Rett Form** til LPO, støttet gjennom Designdrevet innovasjonsprogram (DIP) av DOGA (Design og arkitektur Norge).

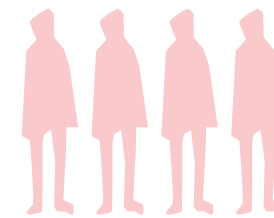
Vi utførte **ni fokusgrupper, strukturerte gruppeintervju**, med ulike grupper i byen, og snakket med til sammen 39 personer. Vi jobbet også interaktivt med kart som en del av samtalene.

Selv om det opprinnelige fokuset i samtalene lå på det fysiske bymiljøet, utviklet samtalene seg til å også omhandle sosial realiteter i byen, og **koblingen mellom det fysiske og det sosiale ble tydelig**.

I disse heftene presenterer vi resultatene av samtalene og håper på denne måten å kunne skape et engasjement for byen vår!

Deltakere

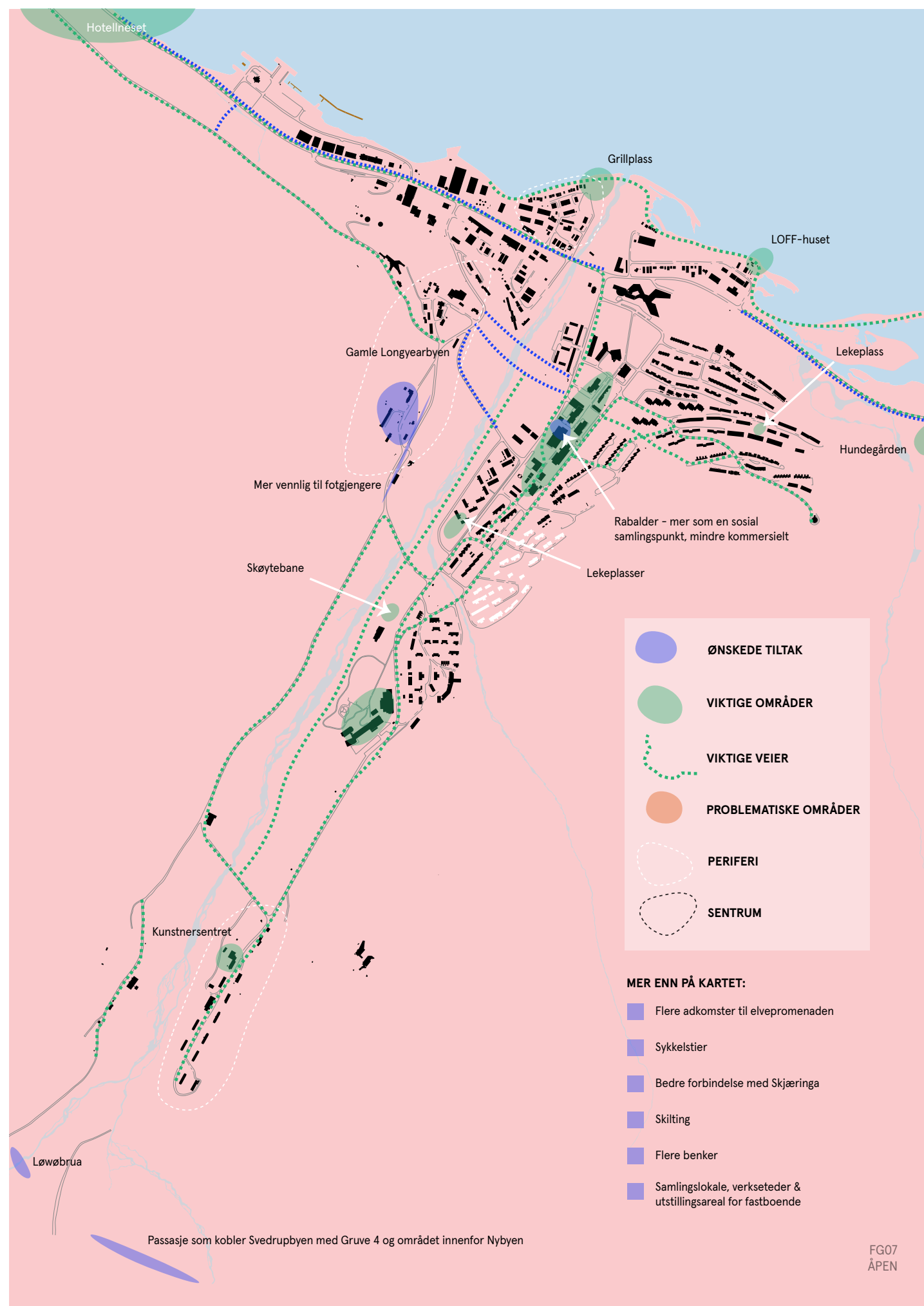

4 deltakere: 3 fra Norge, 1 fra et annet land

Botid på Svalbard: < 1 år, 32 år, 1 år, 1 år

Jobb: ansatt (1), selvstendig næringsdrivende (3)

*Folk har forskjellige behov i forskjellige faser av livet.
Den syvende fokusgruppen var en samtale mellom mennesker med forskjellige
bakgrunn. Gruppen var åpen for alle som viste interesse.*

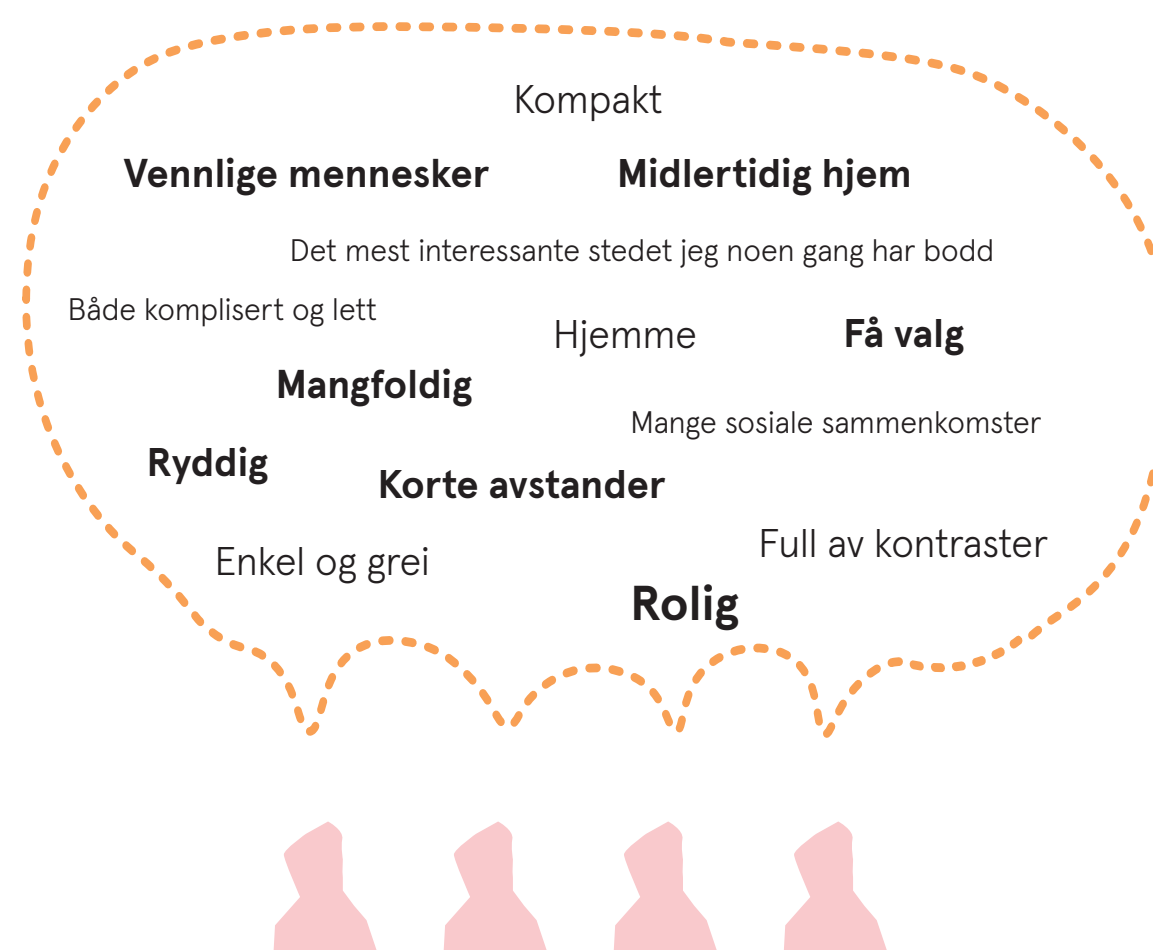

Kart

Under samtalene ble det delt ut kart over Longyearbyen der deltakerne kunne tegne inn viktige områder, problematiske områder og ønskede tiltak. Kartet til venstre er et samlekart for denne gruppa.

Den åpne gruppen benytter seg av aktiviteter i byen og gjør stadig nye oppdagelser. De ønsker flere aktiviteter nær byen og en kunsthall for fastboende. De har fokus på historie og tilgjengelighet av forskjellige områder.

Beskrivelse av byen

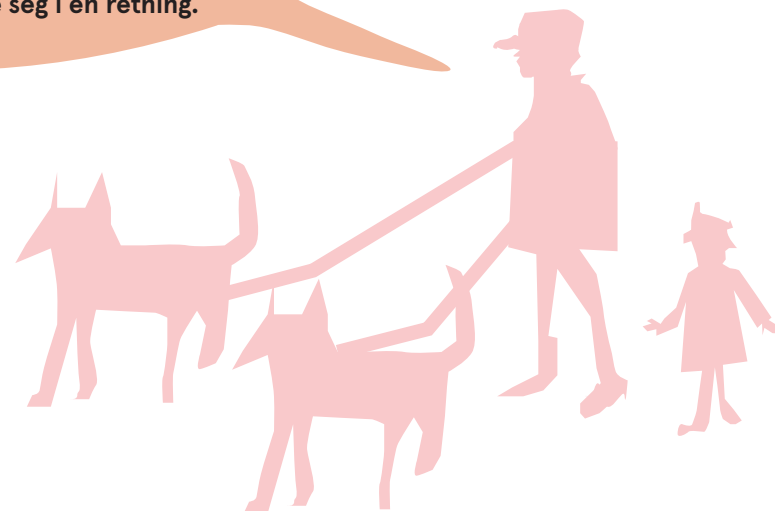
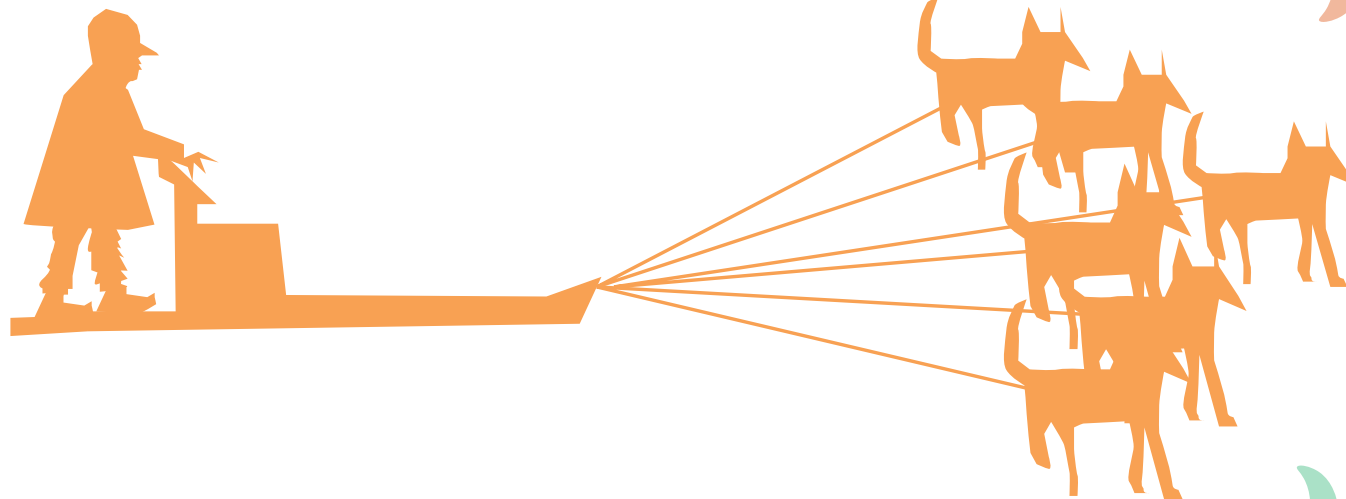
Byens identitet

Den er som en diamant som har ulike fasetter. Diamantens storhet er i kompleksiteten. Hvis jeg er på den ene siden av diamanten, ser jeg ikke den andre, og hvis sola skinner her, skinner den ikke nødvendigvis der. Ulike situasjoner, forskjellige økonomier, forskjellige tilknytninger, forskjellige sosiale fordeler, forskjellige jobber – alle forskjellene som noen ganger er motsetninger og noen ganger ved siden av hverandre. En veldig spesiell og veldig unik identitet.

Det tok meg ikke lang tid å se alle kontrastene. Disse spørsmålene blir mer synlige på grunn av situasjonen de siste månedene. Byen må støtte seg på flere forskjellige bærebjelker økonomisk fordi dette kan skje igjen.

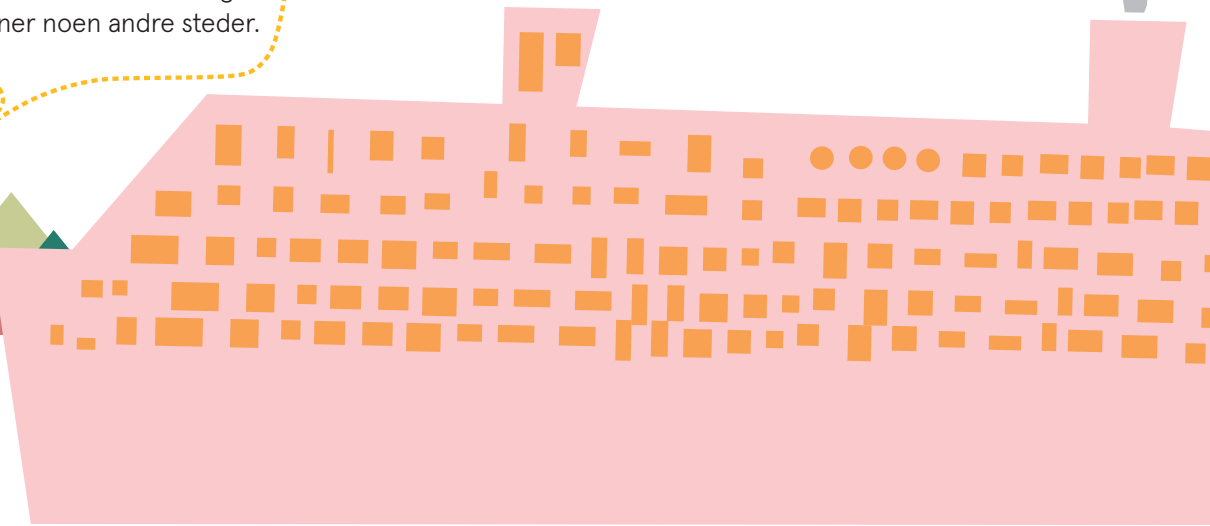
Det er et veldig sårbart sted, og jeg tror det burde bringe folk nærmere hverandre. Det har vært vanskelig å bygge en felles historie, men dette er en mulighet til å skape et mer sammensveiset samfunn.

Jeg er bekymret for Longyearbyen sin identitet. Ikke fordi det kommer til å endre seg; jeg tror en del av identiteten er at den stadig endrer seg. Men jeg er redd for at det bare kommer til å endre seg i én retning.

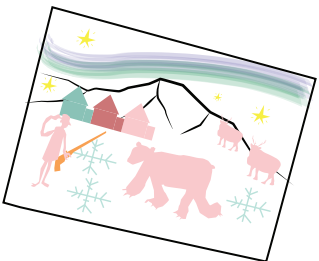

Det er veldig mange som bor her i en periode og så reiser man, og det er veldig få som har lang historie. Det er veldig lite spor av det gamle, alt ser ganske nytt ut. Det er en særegen identitet som jeg ikke finner noen andre steder.

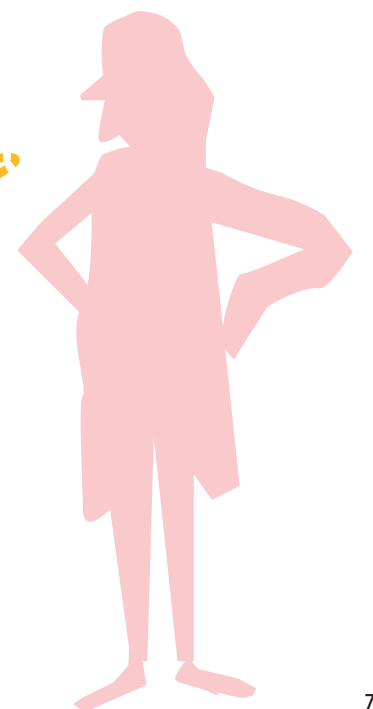
Byen har en veldig sterk identitet når det gjelder fargene som brukes og arkitekturen. Det er en viktig del av et identitetsprosjekt.

Jeg synes at Longyearbyen har et "image", som et bildepostkort, og det blir solgt som "Dette er vi", men det vi er er noe ganske annet.

Men noen ganger er det ikke noe VI. For meg er en del av identiteten de stadige endringene og kontrastene i ulike retninger hele tiden, men den er også veldig risikabel fordi hvis noen markedsfører byen, tar de én sannhet og presenterer den som den eneste sannheten. Og jeg tror ikke det fins bare én sannhet.

Bruk av byen, sentrum vs periferi

Sentrum

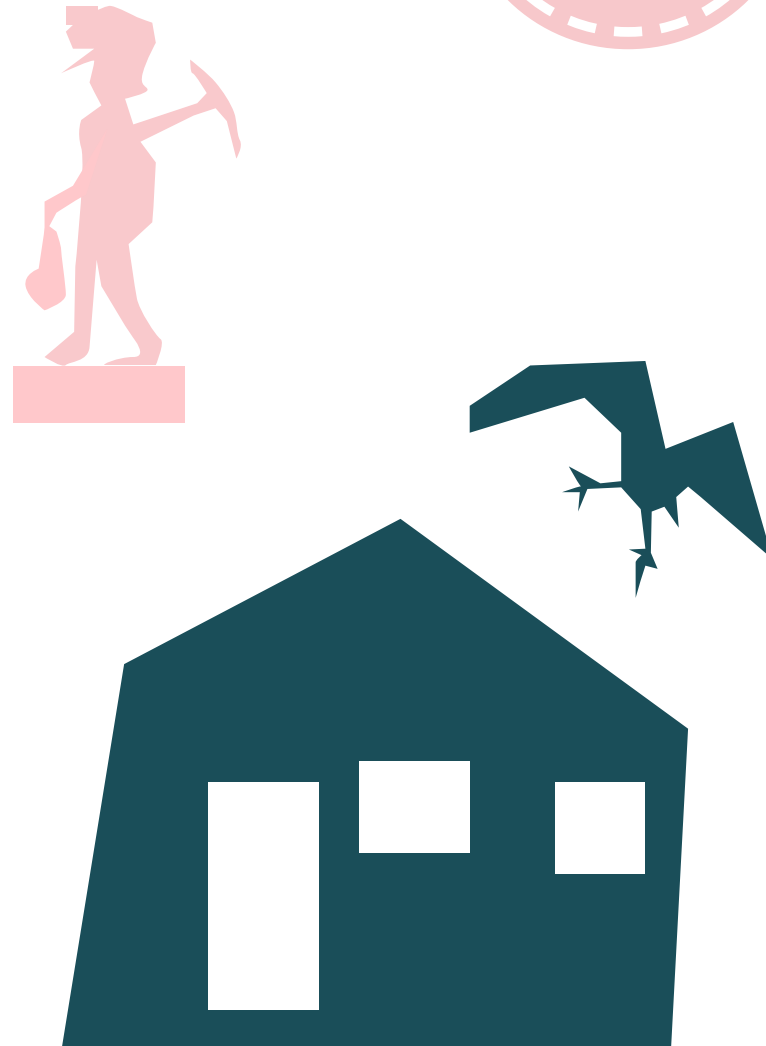
- Rundt butikken og Næringsbygget
- Skoleområde
- Elvepromenade

Offentlige steder

- Fruene
- Rabalder
- Biblioteket
- Parkeringsplassen
- COOP
- Gågata
- Lompensenteret
- Kunstsenteret i Nybyen
- Lekeplasser
- Hundegården
- Skolen
- Svalbardhallen
- Skøytebanen
- Kulturhuset
- Grillplassen ved sjøen
- Fuglehuset
- Gruvearbeiderstatuen = brennpunkt

Periferier:

Sjøområdet
Skjæringa
Nybyen

Transportmidler

Beina, bil, sykkel, hundeslede

Områder som burde utvikles

- Mange veier for bilkjøring, ikke for å gå eller sykle
- Bedre forbindelse med Skjæringa
- Flere tilgangspunkter til elvepromenaden
- Området rundt det gamle sentrum av Longyearbyen, mer fotgjengervennlig
- Penger fra Miljøvernfondet bør brukes til lokale velferdstiltak
- Infrastruktur (veier, stier, skilting av gater)
- Kafeer som åpner tidligere
- Flere benker
- Utstillingsplass tilgjengelig til fastboende
- Scene-/utstillingsområde bygget av paller i sentrum
- Rabalder skulle være et supplement til biblioteket, og være åpen når det er arrangementer (mindre kommersiell og mer i allmennhetens interesse)

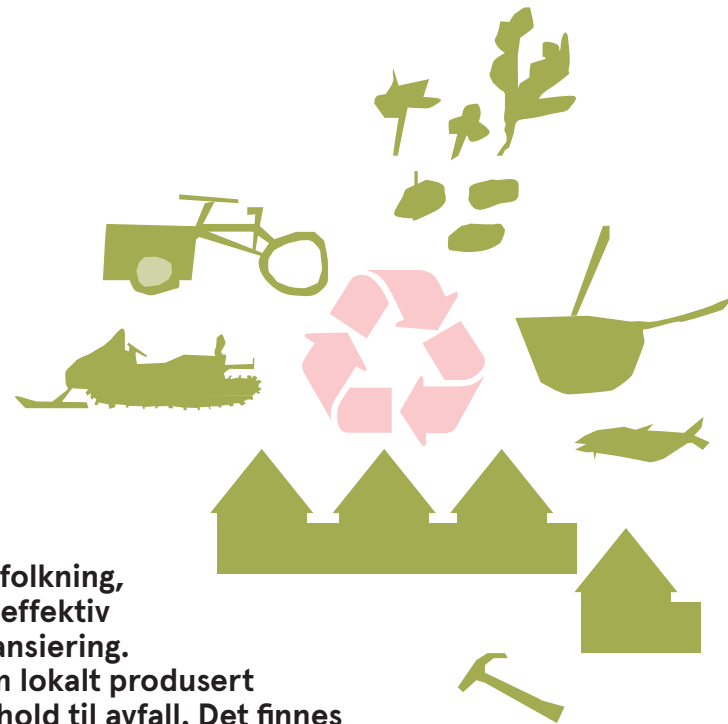
De vil redde miljøet, de vil oppdra, formidling og vitenskapelig informasjon er viktig. Men hvis de bruker pengene på teknisk infrastruktur, vil den bli brukt, og den ville være en stor ressurs for både lokalbefolkning og turister. Hvis de ansvarlige for alle de pengene ville tenkt annerledes og laget et teknisk grunnlag for alt de vil gjøre, ville det være en god måte å bruke penger på.

Longyearbyen i framtiden

“Jeg håper først og fremst at det blir mer miljøvennlige løsninger her. Det er bra med litt turisme men jeg tror den har vokst alt for kjapt og det blir litt feil om det er på premisset å tjene penger. Det er mye som gjenstår for å bli mer miljøvennlig her oppe og det er litt morsomt fordi det er et lite sted, man burde jo få til ting. Så jeg håper det blir mere på miljøets premisser enn markedets.”

“Her har vi en mulighet med en liten befolkning, tøft klima, et avsidesliggende sted uten effektiv logistikk, men dette vil kreve enorm finansiering. Du kan bevilge penger til prosjekter som lokalt produsert bærekraftig mat. Du kan gjøre mye i forhold til avfall. Det finnes aktive og kreative mennesker i denne byen med kunnskap og kompetanse. Anvendt forskning, anvendt teknologi – det tror jeg dette stedet kan handle om i fremtiden.”

“Det ville være fint om Longyearbyen hadde noe som var en annen bærekraftig næring enn bare turisme, slik at folk kunne komme opp hit og få jobb og stifte familier.”

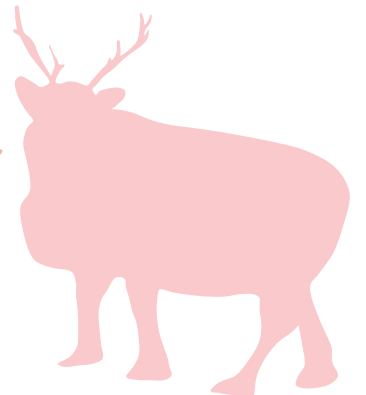
Jeg tror ikke Longyearbyen er unik i å være i store vanskeligheter for øyeblikket. Det er ikke fleksibelt, og jeg tror bransjen selv er klar over dette. Det er fornuftig å snakke om hvor vi som samfunn ønsker å gå og hvordan vi ønsker å organisere et meningsfylt liv. Det er det viktige spørsmålet, tror jeg, som er et politisk spørsmål.

Det må være klarhet om rammeverket i Longyearbyen. Det ville være lettere å vite hva det er enn å ikke vite hvor vi står. Hvis dette samfunnet skal kunne overleve, må det balansere å være et lokalsamfunn med det å være en destinasjon. Jeg synes det burde lønne seg å være lokal. Og jeg tror ikke løsningen kommer fra fastlandet.

Jeg tror den internasjonale befolkningen er en del av det som gjør dette til et veldig unikt sted.

Jeg tror også det er noen mennesker som ikke burde være her. Det høres veldig tøft ut, men rammene er ikke klare nok, folk bare slipper inn og blir. Jeg tror ikke det er bra for alle disse menneskene og de som følger, ektefeller, barn... Det er ikke for alle. Det kan det aldri bli.

Vi må huske at det store spørsmålet er: Hvorfor er vi her? Er vi et verktøy for den norske regjeringen og Traktaten, eller er vi noe annet? For å se inn i framtiden, må vi kanskje stille spørsmålet annerledes: Hvorfor skal vi være her?

Det er fornuftig at Norge som har ansvar for Svalbard sørger for at det er en viss internasjonal tilstedeværelse. Det er som en internasjonal romstasjon – ingen land ville komme og ta romstasjonen, ikke sant? Så det ville være dumt å ikke legge til rette for en internasjonal befolkning.

Det ville være bedre hvis det ikke var så stor forskjell på hvilke privilegier og muligheter man hadde.

Gjennomgående temaer i diskusjonen

sosial ulikhet, endring, deltakelse, miljø og turisme

Gruppen oppfattet byen som paradoksal og full av kontraster, positive sider ble understreket mer enn negative. Folk var klar over sosial ulikhet og "boble-strukturen" i befolkningen. Det var fokus på (mangel på) kontinuitet og utfordringer mellom Longyearbyen som lokalsamfunn og Longyearbyen som turistdestinasjon. Folk var enige om at potensialet for utendørstid ikke blir fullt brukt pga problemer med tilgjengelighet. Manglende infrastruktur gjør byen enda mer delt. Folk ville gjerne ha et utstillings-/kreativt rom for innbyggere.

Vi diskuterte ideer og strategier (hva bærekraft betyr, hvordan være mer motstandsdyktig, hva det juridiske rammeverket definerer og ikke definerer) mer enn tekniske spørsmål (sammenlignet med andre grupper). Folk var enige om at løsninger må utvikles i samarbeid med mennesker som blir påvirket av beslutningene, og at lokal kapital (ideer, kompetanse og engasjement) må kombineres med nasjonale investeringer (finansiering).

Takk til alle deltakere!

RETT
PLASS
RETT
FORM
LPO

SSSI